

Däggdjursräkning på nattrutter - metodik

Martin Green

Ekologihuset

223 62 Lund

fageltaxering@biol.lu.se

046-222 38 16

Bakgrund och mål

Räkningarna startade 2010. Sedan 2013 är däggdjursräkning obligatoriskt på nattrutterna. Vi kallar denna del *Däggdjursräkning på nattrutter* och tanken är att man räknar sedda och hörda däggdjur av större arter (ej smågnagare, näbbmöss, fladdermöss och ej heller renar, se protokollet för artlista) både under de fem minuter långa perioderna på punkter samt under transportsträckor mellan punkter. Syftet är att samla in data som på samma vis som för fåglarna kan användas till trendberäkningar för de däggdjursarter som observeras. *Däggdjursräkning på nattrutter* är därmed en helt ny form av viltövervakning i de svenska markerna.

Däggdjuren och fåglarna ska rapporteras på samma protokoll. Vi vill att ni är extra noga med att kryssa i rutan som anger att ni verkligen inventerat även däggdjur, även om ni faktiskt inte observerat några sådana under er rutt!

Vi gör från i år (2016) ett nytt mindre tillägg i bokförandet av däggdjur på nattrutterna. Räklandet görs fortfarande på precis samma sätt som förut, men vi vill från i år att ni **aktivt undviker att dubbelräkna individer mellan punkter och transportsträckor**. Varje däggdjursindivid ska alltså bara räknas en gång, antingen på punkten eller på transportsträckan. Vilken av dessa ni bokför djuret på, om ni ser/hör djuret på båda, bestäms av under vilken del som djuret noterades först. Den som vet om att däggdjursindivider ”dubbelräknats” vid tidigare års inventeringar får gärna meddela oss detta.

Inventeringsförfarande

(1) Inventering av däggdjur görs samtidigt som inventering av fåglar. Huvudfokus ska fortsatt ligga på fågeldelen och däggdjur noteras i den mån att man ändå ser eller hör några. Särskilt eftersök av däggdjur ska inte göras!

(2) **Från punkt:** Räkna alla hörda och sedda däggdjur av listade arter (se protokoll) under exakt samma fem minuter som du räknar fåglar från varje punkt. **Djur som redan räknats från transportsträckan före punkten ska inte räknas igen på punkten.**

(3) Notera att det är antalet registrerade individer som ska bokföras!

(4) Notera att däggdjur som hörs eller ses utanför femminutersperioderna från punkterna inte ska bokföras på punkterna!

(5) Däggdjur som hörs eller ses från punkt utanför femminutersperioden kan med fördel skrivas in i kommentarsfältet.

(6) Djur som hörs långt och som vid vissa omständigheter skulle kunna höras från två punkter, även om det är två km mellan punkterna, ska bara bokföras vid en av punkterna OM ni bedömer att det är samma individ som hörs från båda punkterna.

(7) **Från transportsträcka.** Räkna alla sedda däggdjur av listade arter (se protokoll) under transport från punkt till punkt. **Djur som redan räknats på punkt före transportsträcka ska inte bokföras igen på transportsträckan.**

(8) Särskild spaning efter däggdjur ska inte göras (fokus på vägen önskas!) utan endast de djur som passerar vägen/råkar ses ändå ska bokföras.

(9) Det blir därmed 19 transportsträckor från punkt till punkt som kommer att ingå i taxeringen.

(10) Ange i kommentarsfältet vilken väg ni kört från punkt till punkt i enkla ordalag (om det finns alternativa vägval).

(11) Däggdjur som ses på väg till punkt 1 och på väg från punkt 20 kan med fördel noteras i kommentarsfältet förutsatt att ni anger varifrån ni startade/avslutade färden samt vilken väg ni tog dit.

Rapportering

Efter varje genomförd inventering ska resultatprotokollet fyllas i och skickas in till adressen ovan. Detta finns i samma Excel-fil som fågelprotokollet och följer direkt efter fågeldelen. Observera att för arter som ni noterar men inte hittar i artlistan så fyller ni bara i uppgifterna på de tomma raderna längst ner i protokollets huvuddel. Tänk på att kontrolläsa ordentligt innan ni skickar in protokollet. Vi vill helst att ni skickar in protokollen som bilaga till e-postmeddelande men det går givetvis bra att skicka in en pappersutskrift med vanlig post.

Notera att däggdjur inräknade från punkterna respektive transportsträckorna precis som tidigare ska rapporteras var för sig, men att ni från 2016 särskilt ska undvika dubbelräkning av de däggdjursindivider som setts både på punkt och på transportsträcka. Den enskilda däggdjursindividen bokförs på den punkt eller sträcka som den noterades först.

*Exempel: Du ser på din marsinventering ett och samma rådjur på transportsträcka 2 och punkt 3. I protokollet fyller du då i individen på transportlistan (transportsträcka 2) **men inte** på punktlistan (punkt 3). På punkt 5 hör du en skrikande räv. När du sen startar den efterföljande transportsträckan, sträcka 5 ser du i strålkastarnas sken en räv som du bedömer vara samma individ som du hörde på punkten. Du fyller då enbart i en räv i punktlistan (på punkt 5), **men inte** i transportlistan (på sträcka 5).*

Gå gärna igenom dina gamla anteckningar och meddela oss om tidigare dubbelräkningar!

LYCKAT TILL OCH TACK FÖR DIN INSATS!

SÄND IN PROTOKOLLEN OMEDELBART EFTER VARJE RÄKNEPERIOD